

TEST:

AMFIBIEKAMERAET CALYPSO-NIKKOR II

- midtvejspræmie i colorkonkurrencen

TVA-producere Steen B. Johansen fik Calypso-Nikkor amfibiekameraet med til afprøvnings, da han skulle i svømmehallen sammen med en gruppe svømmedykkere. Her ser De nogle af hans billeder. Han var meget begejstret for kameraet, allerede efter at have skudt den første rulle film. Calypso-Nikkor II er midtvejspræmien i FOTO OG SMALFILM's colorkonkurrence.

Værdi ca. 1.400 kroner.

Havde jeg drømt om, hvilke konsekvenser denne opgave kunne få, er det endog meget sandsynligt, at jeg havde overvejet forslaget endnu engang. Tanken om, at jeg skulle skrive en artikel om et nyt kamera, var spændende. Men for en i faget, som er blevet afhængig af sine Nikon F'er, rummer udfordringen også en del faldgruber.

Til de fotografer, der efter at have læst denne artikel forhåbentlig alligevel skulle få lyst til at gå i gang med eksperimentet – men gerne skulle undgå ubehageligheder som generalforkølelse, våde film, ørebetændelse, formindsket ego eller ganske simpelt at drukne – vil jeg gerne give et par råd med på vejen.

1. Du skal ikke tro, du ved alt om fotografering.
2. Du skal ikke tro, at du kan gætte dig til blænden under vandet.
3. Du skal ikke tro, at du ikke bliver kold i vandet uden en gummidragt.
4. Du skal ikke tro, at du er usårlig overfor forkølelse.
5. Du skal ikke tro, at du kan fotografere under vandet uden at have læst lidt derom.

(Ovenstående frit efter Axel Sandemose og med tak).

Ikke blot for sportsdykkere

Interessen for nye tekniske finesser er vist en erhvervs sygdom blandt fotografer, som undertegnede i allerhøjeste grad lider af, og jeg gik derfor med entusiasme i gang med projektet. Med en fortid som sportsdykker tænkte jeg mig hurtigt på bunden af en dejlig klar swimmingpool med luftflasker og en Calypso Nikkor, hvor jeg i ro og mag kunne skyde rulle efter rulle med perfekte billeder.

I virkeligheden var det slet ikke så simpelt. Så hvis De ikke er en erfaren dykker, foreslår jeg, at De indtil videre indskrænker Dem til at tage billeder af børnene i badekarret, af Deres kone i brusebadet eller guldfisken i Kongens Have.

Eller måske af fredelige søndagsbesøgende i Dyrehaven, der midt i frikadellen overraskes af en lunefuld sommerstyre. Billeder af familie og venner i bølgerne er også en mulighed – kort sagt for en ganske almindelig fotograf som er kommet i besiddelse af en Calypso Nikkor, og ikke tilhører de mest eventyrlystne, foreslår jeg fotografering oven vande i situationer, hvor almindelige kameraer ville blive vandskadede.

Men for dem der dykker med maske og snorkel på den årlige tur til Mallorca eller Gran Canaria, er

kameraet ideelt. Chancerne for at fotografere det rige undervandsliv er jo meget større på de breddegrader.

Robust og enkel

Med sine 250 gram (700 gram på land) er Calypso Nikkor et af de mest robuste og enkleste kameraer, jeg nogensinde har arbejdet med. Det er en utrolig stor fordel at kunne fotografere under vandet med et kamera, der i praksis føles som og ligner et søger-kamera.

Kamerahuset består af to dele, et indre og et ydre hus. Det indre hus rummer spaltelukker, spoler, tæller og alle andre mekaniske dele. Det ydre hus er kun en beskyttende krop med fatning til objektiverne.

Begge huse er støbt af en let-

metallegering, som under tryk og varme er påført en plasticmasse. Dette for at hindre at vandet trænger ind i metallet, hvilket ellers let sker når metal udsættes for stor tryk. Hjørnerne er rundet for at øge modstandsdygtigheden over for vandets tryk.

»O«-ringen gør kameraet vandtæt

Dem der tidligere har måttet bakke med undervands-plexiglas kasser til almindelige kameraer, vil nok studse over, at der ingen skruer eller andre anordninger findes til at sikre kameraets vandtæthed. Nikkons ingeniører har løst dette problem ved at benytte »O«-ringe i alle sammenføjninger hvor vandet ellers kunne trænge ind.

En »O«-ring er en pakning fremstillet af syntetisk gummi, som oprindeligt blev opfundet til tætning af brændstoftanke og trykkabiner i fly.

De kan modstå tryk på 200 kg/cm og da vandets gennemtrængningskraft øges med hver meter ned, øges også trykket på »O«-ringen, hvilket presser den ind mod væggen i rillerne. Derved lukkes alle mellemrum hermetisk.

Kamerahuset er desuden forsynet med en optisk Newtonsøger med parallaksekorrektionsafmærkning til brug på land. En tilbehørs-sko, tilbagespolingsgreb, billedtæller og vippegreb til udtagning af det indre hus.

Tre objektiver

Der findes til dato tre objektiver til Calypso/Nikkor. Det mest anvendelige er nok 35 mm 1:2,5 objektivet, som har et billedfelt på 60° oven vande og 46° i vandet. Det kan indstilles ned til 0,8 meter på land og er beregnet som standardobjektiv. Altså kan det bruges både på land og i vandet.

Iøvrigt findes der et 28 mm 1:3,5 med et billedfelt på 59° og et 80 mm 1:4, som begge udelukkende er beregnet til brug i vandet.

De indre optiske dele er beskyttet af en ydre 5 mm glasplade. Blænder/afstandsindstilling foretages med to store greb anbragt på hver sin side af objektivet. Blændeindstillingen er koblet til afstandsskalaen og giver automatisk skarphedsdybdemærkning. En »O«-ring sidder også på hver bajonettætning for at sikre vandtæthed.

Indsætning af film i det indre kamerahus foregår næsten som i Nikon F, bortset fra at filmen føres »neden om« istedet for »oven om.« Filmtrykpladen er hængslet, og når filmen sidder rigtigt, er det en smal sag at trykke det indre hus ned i det ydre. Objektivet indsættes med lige så lidt besvær – en enkelt drejning på 90° gør det fast.

Jeg må her minde om at »O«-ringene skal smøres grundigt, in-

den kameraet bruges i vandet. Desuden kan man ikke vippe det indre hus ud, inden man først har taget objektivet ud.

Hurtigoptræk

Er man endelig kommet i vandet, bliver begejstringen for det nye legetøj ikke mindre. Calypso/Nikkor »føles« overordentlig godt og er særdeles nem og betryggende at betjene. Dette skyldes i høj grad hurtigoptrækket, som kombinerer filmtransport, billedtælling, lukker-spænding og lukkerudløsning i en funktion – en teknisk udvikling som jeg nok mener burde komme flere til gode.

Er man først blevet fortrolig med denne finesse, kan man ikke rigtig se logikken i det traditionelle »to finger« system. I tilvænningsperioden kan man dog godt komme til at trykke et par billeder af uden videre, men en effektiv sikringslås findes direkte bagved hurtigoptrækket.

På det tørre

Skulle det ikke allerede være en udbredt kendsgerning, vil jeg minde om, at vand (både salt og fersk) er vådt, og tiltrods for at nordmændene påstår, at man kan fremkâlde film i saltvand, så er det ærgeligt at stå med en rulle våd film i hænderne.

Gør Dem selv den tjeneste at tørre fingrene og håret, inden De skifter film. Jeg gjorde det nemlig ikke, og resultaterne blev også derefter.

Stort tilbehørsprogram

Som med alt hvad Nikon laver, findes der praktisk og besnærende tilbehør. Blandt andet kan jeg nævne undervandssøgere (iøvrigt en nødvendighed i vandet), undervandsblitz og synkronisator, solblænder, filtre, objektivbeskyttere, vandtæt belysningsmålerkapsel og nær-optagelses aggregat.

Det sidste består af tre metalrammer som fastgøres til kamerahuset. Rammerne svarer til de tre objektivs billedfelter og kan give næroptagelser af 1/6.5 på land og 1/4.5 i vandet.

Vietnam-kamera

I det hele taget er Calypso/Nikkor et professionelt kamera system, som fra starten er beregnet med specielle hensigter. Nikon skriver selv, at dem der påtænker ekspeditioner til meget fugtigt eller koldt klima, til ørkener, tunneler eller miner, burde tage en Calypso/Nikkor med. Og selv om jeg på tredje uge bakser med en undervandsforkølelse, skal min fantasi ikke strækkes langt, før jeg kommer på nye og utraditionelle måder at bruge Calypso/Nikkor på.

Også AP-fotografen Horst Faas benytter det i de sumpede og våde jungler i Vietnam. Og det må jo i sig selv være anbefaling nok.

